

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE: Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement: 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER: Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer: 3185.22

INHOUD:

R. VAN LENNEP. — Naar meer Recht in zake Werkloosheidsverzekering.

RECHTSPRAAK.

Hof van beroep Brussel. — 9e Kamer. — 24 Januari 1934. — Bevoegdheid in Strafsaken. — Burgerlijke partij. — Verzekering ter zake van Burgerlijke aansprakelijkheid. — Dagvaarding in tusschenkomst voor de strafrechtbank tegen verzekeraar. — Verzekering ter zake van Burgerlijke aansprakelijkheid.

Boetstraffelijke Rechtbank Antwerpen. — 9e kamer. — 2 April 1933. — Sluiksche invoer. — Toepasselijkheid van gevangenisstraf.

Boetstraffelijke Rechtbank Gent. — Wet tot bescherming der maatschappij. — Art. 71 strafwetboek. — Krankzinnigheid. — Zware geestesstoornis. — Onweerstaanbare macht.

Burgerlijke Rechtbank Leuven. — 2e kamer. — 14 November 1933. — Testament. — Bewoordingen van art. 536 B. W. — Bijkomende andere bepalingen. — Niet toepassing van art. 535. — Schuldbekeuring. — Inhoud van uitdrukking „inboedel” volgens art. 529 en 535 B. W. — Registratiekosten. — Ongegronde inroeping van een stuk. — Veroordeeling tot kosten.

Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 4e kamer. — 19 Januari 1934. — Verantwoordelijkheid der gemeenten. — Decreet van 10 Vendémiaire An. IV. — Aanwezigheid van beide voorwaarden van art. 5 vereischt voor de vrijstellen van verantwoordelijkheid.

WETGEVING.
INGEZONDEN BIJDRAGEN.
BIBLIOGRAPHIE.
BALIELEVEN.

Naar meer Recht in zake Werkloosheidsverzekering

De menigvuldige onregelmatigheden gepleegd in zake werkloosheidsvergoedingen en hun verhandeling voor de boetstraffelijke rechtbanken van het land, hebben heel wat vraagstukken in het leven geroepen welke in het belang der rechtvaardigheid niet onaangevoerd mogen blijven.

Het feit dat het hier hoofdzakelijk onbemiddelden geldt, heeft voor gevolg gehad dat enerzijds onregelmatigheden die stellig geen strafrechterlijk karakter dragen, naar billijkheid beteugeld werden, en anderzijds, dat werkelijke misdrijven, doch minder in het oog springend, volgens denzelfden geest van billijkheid ongestraft bleven.

In deze omstandigheden is het dan ook onmogelijk gebleken eenige eenheid in repressie te zien tot stand komen. Men kan echter deze weifelende houding aan de rechtbanken bezwaarlijk ten kwade duiden. Ten aanzien van de bestaande regeling der werkloosheidsverzekering is ze inderdaad een proef van aanpassing aan een hortend complex van bepalingen en een abrupte invoering van strafbepalingen, daar waar tot dusverre in hoofdzaak administratieve of syndicale regelingen golden.

Hierdoor wordt de rechtsbedeeling op dit gebied een kenschetsende verwezenlijking der sociologische rechtsopvatting. De economische omstandigheden zijn daar in groote mate oorzaak van. De heerschende depressie en nood noopten de regeering tot een vlugge en adequate tusschenkomst en naarmate men onderverinding opdeed, werden gedurig verbeteringen of wijzigingen aangebracht. Na tien jaar practijk wettigde de wetgever wat de regeering had tot stand gebracht, en op deze vernieuwde basis volgden zich de regelingen in snel tempo op tot de besluitwetten van 31 Mei 1933 met het oog op het budgetair evenwicht een strafrechtelijke beteugeling der misbruiken invoerden. Op gebied van werkloosheidsverzekering schijnt men zich om de juridische zijde van het vraagstuk niet al te zeer bekommerd te hebben; zelfs over de grondstellingen van het systeem heerscht weinig klaarheid.

De eerste vraag die gesteld moet worden, is wel deze of het stelsel der werkloosheidsverzekering slechts een weldadigheidsinstelling is, of een systeem van nauwkeurig omschreven rechtsverhoudingen.

Indien de Staat slechts aan weldadigheid doet, dan mag hij naar goeddunken elschen stellen en veranderingen aanbrengen, doch dan moet men ook aannemen dat de sanctiën den aard der werking deelen moeten, zoodat de strengste straf het intrekken van den steun moet zijn. Inzake weldadigheid zijn strafrechtelijke bepalingen over het algemeen ongepast,

alleen het gemeene recht moet eventueel toegepast worden.

Doch dit is het geval niet. Met uitdrukkelijke vermelding der toepasselijkheid van het gemeene recht werden in de besluiten genomen ter uitvoering der wet van 17 Mei 1933, een reeks strafbepalingen ingevoerd, waaruit men mag afleiden dat het juridisch karakter der verzekering tegen werkloosheid verscherpt werd. Zuiver juridische stellingen opbouwen op een substraat dat tot dusverre uitsluitend als sociaal aanzien werd, moest noodzakelijkerwijze moeilijkheden bijbrengen.

De Besluit-wet van 31 Mei 1933 heeft deze moeilijkheid voorzeker ingezien en wellicht daarom de uitzonderlijke strafbepalingen beperkt bij scherp omliggende gevallen.

Hierdoor wordt niettemin het publiekrechtelijk karakter der instelling althans gedeeltelijk gevestigd. De verhoudingen tot de openbare instellingen der werkloosheidsvergoeding worden wettelijk vastgelegd zoodat elke afwijking door de wet als misdrijf kan verklaard worden.

Het publiekrechtelijk karakter wordt nog aangetoond door het feit dat de straffen uitgevaardigd door artikel 20 der Besluit-wet van 31 Mei 1933 niet in eerste orde den werkloze zelf treffen willen. Wat dezen laatste betreft, moet in acht genomen worden dat de staats-tusschenkomst slechts aanvullend is en de privaatrechtelijke verhoudingen tusschen aangesloten arbeiders en syndicale organismen blijven bestaan. In de complexe natuur der werkloosheidsverzekering schuilt nu de moeilijkheid. Voor het in voege treden der Besluit-wet stonden over het algemeen de werkevers buiten de rechtsverhoudingen, aangeknoopt tusschen arbeiders en verzekeringsinstellingen. Men zag dan ook niet in hoe men onregelmatigheden, welke eigenlijk buiten dit rechtsverband stonden, beteugelen zou. De wet heeft nu de juridische actiesfeer uitgebreid tot allen die in betrekking staan met de werking der verzekering, daaruit volgt logisch dat elke onregelmatigheid gestraft kan worden.

In den hoofde van den arbeider echter zagen we dat de verzekering tegen werkloosheid tot op een zekere hoogte een privaatrechtelijke instelling was.

De bepalingen van het algemeen recht blijven natuurlijk bestaan; doch het is aan geen twijfel onderhevig dat zeer veel onregelmatigheden of onrechtmatige gedragingen slechts burgerlijke misdrijven zijn, waarop slechts contractueel vastgestelde sanctiën toepasselijk zijn. Nochtans, van het oogenblik af dat het recht op vergoeding, spruitend uit de afbetalingen, uitgeput is, en openbare lichamen zich

in de plaats stellen van het contractueel verband, wordt de toestand anders, en deze tusschenkomst werkt in zekere opzichten retroactief; aldus regelt de Besluit-wet van 31 Mei in art. 35 de verplichte wijze van verklaring van den staat van onvermogen, en beteugelt art. 59 de onnauwkeurige opgave door den verzekerde.

Wanneer dus vervolgingen ingespannen worden wegens onregelmatigheden of onduideliking der werkloosheidsverzekering, moet dit onderscheid in den aard der instelling in acht genomen worden. Buitendien moet telkens nagegaan worden of de bestanddeelen van het strafrechtelijk misdrijf voorhanden zijn, daar dikwerf slechts een burgerlijk delict of een niet-nakoming van contractueel opgelegde verplichtingen aanwezig zijn kan.

Wat betreft het onderscheid tusschen de privaatrechtelijke en de publiekrechtelijke fase der verhouding van den arbeider tot het syndicaal organisme of het openbaar lichaam, moet erop gewezen worden dat art. 60 der Besluit-wet ervan een zeer juiste toepassing maakt; het bepaalt namelijk dat de arbeidslaozen welke hun zoogenaamde kasdagen uitgeput hebben, zullen verstoken blijven van het voordeel der uitkeeringen van het Nationaal Crisisfonds, in geval ze zich bevinden in omstandigheden voorzien door dit artikel, welke de mogelijkheid van bestaansmiddelen of een roekeloze verwaarloozing van hun eigen belangen veronderstellen. Dezelfde omstandigheden nemen hun recht op vergoeding niet weg zoolang deze vergoeding contractueel bedongen was en hun toekwam ingevolge de afbetalingen.

Indien nu een arbeider kwaadwillig zijn arbeid opgeeft en zijn statutaire betalingen omdert, kan hier geen spraak zijn van een strafrechtelijk delict, welke ook de omstandigheden zouden zijn in dewelke de werkverlating zich voordoet. Allen grond van vervolging ontbreekt. Zijn daad is enkel een kwaadwillige ontduiking der verzekeringsovereenkomst, en komt op een niet-uitvoering van zijn verplichtingen neer. Het organisme met dewelke de overeenkomst is gesloten, kan echter de uitbetaling schorsen op grond der algemeen geldende bepalingen van het verbintenissenrecht.

Veel punten zijn anderzijds niet zeer duidelijk en in menig geval zal moeten gewacht worden op de beslissing der bevoegde Commissie voor reclamatiën of gebeurlijk een definitieve beslissing op verhaal door den Beheerraad van het Nationaal Crisisfonds om de opvatting door de openbare lichamen voorgedhouden, te kennen.

In verband hiermede moet gewezen worden op de vervolgingen wegens onrechtmatige steunverwerving in geval van uitbesteding der kinderen van den arbeidslaozen. Het wordt niet meer betwist dat in dit geval de uitbetalingen mogen geschieden indien de elders ondergebrachte kinderen ten laste van den arbeidslaozen zijn, in dezen zin dat hij, gedeeltelijk althans voor hun onderhoud zorgt. Terloops weze het ons geoorloofd te herinneren wat we hierover elders schreven. Indien de kinderen opgenomen werden in een gesticht en ten laste zijn van den openbaren onderstand, zal natuurlijk de vader geen bijslag ontvangen. Het ware echter, naar onze meening, beter en doeltreffender, dat de onderstand hem ontzegd en de bijslag toegekend werd. De gemeenschap zou er baat bij hebben, en een juistere toepassing der algemeene principes nopens de

werkloosheidsverzekering in de hand gewerkt worden, vermits de uitwerksels der persoonlijke vergoeding ruimer zouden zijn; uitwerksels die zich volstrekt niet mogen beperken bij den persoon aan wie ze toegekend werden, doch tevens moeten ten goede komen aan het huisgezin, wat practisch bijna immer het geval is, wanneer door de hoofvergoeding, aan het gansche gezin woonst verschaffd wordt.

In geval van intermittente werkloosheid van een arbeider die tevens veroordeeld is tot het betalen van een onderstandsgeld aan zijne echtgenoot, aan wie de bewaking der kinderen uit den echt gesproten, toevertrouwd is, en welke den bijslag van kinderen ontvangt, zou de toekenning van den bijslag en het bedrag van het onderstandsgeld moeten in acht genomen worden om alle onregelmatigheden te vermijden, daar het vonnis van onderstandsgeld dikwerf een aanduiding zal zijn dat de echtgenoot over middelen beschikt welke niet opgenomen werden in de vereischte aangifte. Hieraan kan in gevoelige mate verholpen worden door het feit dat de uitkeeringen slechts na bepaald tijdverloop geschieden zoodat 'immer kan nagegaan worden of de verdiensten door arbeid niet alle uitbetalingen van steun moeten verhinderen.

De oneindige verscheidenheid der gevallen maakt dikwerf een strafrechterlijk onderzoek moeilijk, bovendien leent zich de practische verwezenlijking der werkloosheidsverzekering niet licht tot een grondig onderzoek. Zoo is het onder meer moeilijk uit te maken, bijzonder in geval van kortstondige of intermittente werkloosheid wanneer iemand in gebreke gebleven is een onderstandsgeld op te vorderen zooals het hem opgelegd wordt door art. 60 van de besluit-wet van 1933; dezelfde bezwaren gelden voor art. 61 dat voorhoudt dat de echtgenoot die niet meer ten laste is van den man en gescheiden leeft, geen recht heeft op den bijslag voor huishoudster; dit voorbeeld moet in verband gebracht worden met wat zoo juist gezegd werd nopens de echtgenoot welke een onderstandsgeld bekomen heeft ten laste van den man.

De vonnissen welke het ongeoorloofd verwerven van steungeld beteugelen zouden moeten in hun motiveering omstandig aangeven uit welke gegevens de onrechtmatigheid spruit, zooals het verduiken van inkomsten of verdiensten van eigen of verwante personen.

Deze reeks practische voorbeelden zou tot in het oneindige kunnen gedreven worden. In het kader van deze schets volstaat het echter een onderzoek te doen naar de principes die aan den grondslag der rechtsbedeeling liggen moeten. Het vraagstuk der werkloosheidsverzekering mag niet meer als een uitsluitend sociologisch verschijnsel aanschouwd worden wanneer het er om gaat de belangen der gemeenschap en het behoud van de waardigheid der instelling te verzekeren. De inmenging van het strafrecht is een eerste en beslissende stap naar meer recht in het systeem. De werkloosheidsverzekering zal er bij winnen, willekeur en gedurige omvorming zullen plaats maken voor gevestigde rechtsverhoudingen waaraan niet zal te tornen vallen. De strafrechter zal in de wet een zekere gids vinden welke hem zal toelaten met vaste hand den kanker der kwaadwillige ontduiking uit te roeien. In dit opzicht zijn de besluitwetten een waardige bekroning van het ontzaglijke en verdienstvolle sociaal werk hier te lande gepresteerd ten bate der gemeenschap.

R. v. LENNEP.

Voorzitter : M. de Landtsheer.
Raadsleden : M.M. Simon en Lacroix.
Adv. Gen. : M. Leperre.
Pl. : Mrs De Clercq, Van Cuyck en Van den Bergh.

I. BEVOEGDHEID IN STRAFZAKEN. — BURGERLIJKE PARTIJ. — DAGING IN TUSSENKOMST. — TUSSENKOMST. — BEVOEGD.
II. VERZEKERING TER ZAKE VAN BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID. — DAGVAARDING IN TUSSENKOMST VOOR DE STRAFRECHTBANK TEGEN VERZEKERAR. — ART. 1166 B.W. — ONTVANKELIJK.
III. VERZEKERING TER ZAKE VAN BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID. — IN ZAKE ROEPING VAN VERZEKERAR. — ART. 1166 B.W. — EXCEPTIES TEGENOVER VERZEKERDE.

I. Een burgerlijke vordering die voor den stratrechter op grond van een strafbaar feit wordt gebracht, moet er behandeld worden met den omvang en met al de modaliteiten die zij voor den burgerlijken rechter heeft. De tusschenkomst is een incidenteel geschil waarover de rechter der hoofdvordering moet beslissen ten ware een wetsbepaling hem dit recht uitdrukkelijk ontnam.
II. Het slachtoffer van een ongeval is gerechtigd de verzekeraar ter zake van burgerlijke aansprakelijkheid van de voor het ongeval aansprakelijke persoon voor de correctionnele rechtbank in zake te roepen op grond van art. 1166 B.W.
III. In dit geval kan deze verzekeraar tegenover het slachtoffer alle excepties opwerpen die hij tegen zijn verzekerde zelf kan invoeren.

Aangezien de beroepen regelmatig zijn ;
Aangezien de betichting A. bewezen is gebleven door het onderzoek voor het Hof gedaan en daarvoor aan billijke toepassing van de strafwet gedaan werd door den eersten rechter ;

Aangezien voor wat de betichting B. betreft, de verjaring voor de laatste maal gestuit geweest is den 19 December 1932 door het onderzoek gedaan ter zitting van de correctionnele rechtbank van Antwerpen en derhalve de publieke vordering verjaard is voor zover zij gestaafd is op een misdrijf tegen de wet en het algemeen reglement op de politie van het vervoer en van het verkeer ;

Wat betreft de burgerlijke vorderingen ingesteld tegen betichte door den Belgischen Staat en door de Wwe P. en zonen ;

Aangezien die eischen gegrond zijn en de eerste rechter het bedrag der schade aan bewuste burgerlijke partijen toegebracht billijk heeft geraamd ;

Wat betreft de burgerlijke vordering tegen betichte ingesteld door V. M. G. en door zijne echtgenoot L. C. ;

Aangezien de eerste rechter de schade toegebracht aan V. M. G., aan L. C. en aan V. M. R. billijk heeft geraamd ;

Aangezien nochtans sinds het vonnis waarvan beroep V. M. G. voor emdische zorgen en artsenijen aan zijn zoon R. toegediend de som van 1.455,30 fr. heeft betaald en diensgevolge de hem toegekende schadevergoeding op 9.058,95 fr. dient gebracht ;

Aangezien de eerste rechter alvorens wijder uitspraak te doen over den eisch voor V. M. G., handelende in zijn hoedanigheid van vader en bewindvoerder over de persoonlijke goederen van zijn minderjarige zoon R. ingediend wegens de gebeurlijke gevolgen van de door dezen opgelopen verwondingen een deskundig onderzoek heeft bevolen ;

Wat betreft de rechtsvorderingen door Wwe P. en A. P., en door de echtelieden V. M.-L. ingesteld tegen de N.V. «l'Abeille» ;

Aangezien de burgerlijke vordering die voor den strafrechter op grond van een strafbaar feit wordt gebracht, er met geheel den omvang en met al de modaliteiten bestaat die zij voor den burgerlijken rechter heeft ;

Aangezien voor den strafrechter evenals voor de burgerlijke rechtsmachten de tusschenkomst een incidenteel geschil is waarover de rechter der hoofdvordering moet beslissen ten ware een wetsbepaling hem dit recht uitdrukkelijk ontnam, hypotheese die in het onderhavig geval niet verwezenlijkt is ;

Aangezien de derde die door de schuld van den verzekerde benadeeld is geweest geen rechtstreekse vordering kan instellen tegen den verzekeraar omdat deze met hem noch overeenkomstige noch aquiliaansche verbintenissen heeft ;

Aangezien de schuldeischer uit kracht van art. 1166 van het burgerlijke wetboek gerechtigd is tot de uitoefening van de rechtsvorderingen van zijn schuldenaar uitgezonderd degenen die uitsluitend aan den persoon van dezen laatste verbonden zijn ;

Aangezien de rechtsvorderingen die voortvloeien uit een verantwoordelijkheidsverzekering niet uitsluitend aan den persoon van den verzekerde zijn verbonden en derhalve het slachtoffer de zijdelingsche rechtsvordering kan uitoefenen indien het, zooals in het onderhavig geval een gewis belang heeft bij het aanwenden van dit rechtsmiddel ;

Aangezien de schuldeischer, die de rechtsvordering waarvan gewag heeft ingesteld, niet in persoonlijken naam doch in naam van zijn schuldenaar handelt en de derde dien hij vervolgt hem diensvolgens al de excepties kan tegenwerpen die hij tegen den schuldenaar zou kunnen doen gelden ;

Aangezien luidend de bewoordingen van art. 8, 2^e al., der verzekeringsovereenkomst, tusschen betichte en de N.V. «l'Abeille» aangegaan, behoudens het geval van overmacht de verzekeraarster van alle verplichtingen tegenover den verzekerde ontslagen is indien deze ter zitting niet verschijnt of geen beroep aantekent als de maatschappij zulks vraagt ;

Aangezien de N.V. «l'Abeille» herhaaldelijk geeischt heeft dat betichte ter zitting van het Hof van Beroep zou verschijnen en hem bericht heeft dat indien hij verzuimde zulks te doen zij zich met de zaak niet meer zou bemoeien en hem zou laten instaan voor de gevolgen der veroordeelingen die tegen hem zouden worden uitgesproken ;

Aangezien in weerwil van die aanmaningen betichte niet voor het Hof verschenen is en derhalve de N.V. «l'Abeille» gerechtigd is om zooals zij het doet in haar besluiten dit verzuim en haar bedongen gevolgen tegen te werpen ;

Aangezien ten onrechte de burgerlijke partijen beweerden dat alle redenen van verval welke de verzekeringsmaatschappij zou hebben gehad tegenover betichte gedekt zijn door den bijstand die zij hem verleent heeft bij zijn verschijnen voor de rechtbank en de vordering tot tusschenkomst en vrijwaring die zij in naam van betichte heeft ingesteld ; inderdaad van den eenen kant heeft de N.V. «l'Abeille» uitdrukkelijk al hare rechten voorbehouden bij haar besluiten voor de rechtbank genomen en diensvolgens heeft zij het recht behouden om zich op de redenen van verval te beroepen die in hooger en aanleg zijn ontstaan en van den anderen kant kan de verzekeringsmaatschappij de vordering tegen burgerlijke partij door betichte ingesteld niet staande houden ten gevolge van dezes niet verschijnen voor het Hof ;

Aangezien de burgerlijke partijen zich te goeder trouw hebben kunnen vergissen nopens de uitgestrektheid van hunne rechten ;

Om deze redenen :

Het Hof, alle verdere of tegenstrijdige besluiten afwijzende en uitspraak doende bij verstek ten opzichte van betichte en der rechtstreeks gedaagde P. J., op tegenspraak ten opzichte van de andere in de zaak betrokken partijen ;

Doet het vonnis, waarvan beroep te niet doch voor zoover alleen de eerste rechter aan V. M. G. voor stoffelijke schade een vergoeding groot 7603,65 fr. heeft toegekend ;

Dienaangaande verbeterende :
Veroordeelt betichte om aan bovengemelde burgerlijke partij te betalen de som van 9058,95 fr. met de wettelijke intresten ;

En aangezien de wetsbepalingen door den eersten rechter aangehaald ;

Bevestigt voor het overige het bestreden vonnis en op burgerlijk en op strafrechtelijk gebied ;

Verwijst betichte in de gerechtskosten op het hooger beroep gevallen, behoudens die welke veroorzaakt werden door de vordering ingesteld tegen de N.V. «l'Abeille».

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

9^e KAMER — 2 APRIL 1933

Voorzitter : M. Moreels.
Rechtters : M.M. Verstraete en Van den Hove.
Pl. : Mr P. Brusseleers.

SLUIKSCH INVOER. — TOEPASSELIJKEID VAN GEVANGENISCHAP.

In zake sluiksche invoer zijn er slechts twee gevallen in dewelke eene gevangenisstraf kan worden toegepast.

B., W. en Bl. t/ Ministerie van Geldwezen.

Gezien B., W. en Bl. zich verzetten respectievelijk tegen vonnis n° 7434, 7435 en 7436 op 4 December 1931, bij verstek tegen hen uitgesproken, en waardoor zij verwezen werden, hooftens smokkelhandel, ieder tot een gevangenzitting van vier maanden. Zij werden verders verwezen solidairlijk met n° 7437 tot eene boete van 2619 fr., zijnde tienmaal het bedrag der geslovene rechten, of drie maanden gevang en solidairlijk met dezelfde n^o tot de kosten : 37,47 fr. ;

Zij waren gedaagd om te Wueswezel, kanton Brecht, op 19 Februari 1932, als dader, mededader of belanghebbende, sluiks in het land te hebben gevoerd ;

Aangezien het verzet regelmatig verklaart en aanvaard is geworden ter zitting van 25 Maart

1932, voorwat eerste en tweede betichte betreft ;

Dat voorwat derde betichte betreft, het verzet laattijdig is geschied ;

Rechtdoende ten gronde door een nieuw vonnis :

Gehoord het Beheer van Finantiën ;
Gehoord het Openbaar Ministerie in zijnen eisch ;

Gehoord de betichten in hunne middelen van verdediging ontwikkeld door Mr Brusseleers, advocaat ;

Aangezien het bewezen is gebleven dat eerste betichte zich heeft plichtig gemaakt aan de feiten hem aangetijgd ;

Aangezien de wet van 6 Juni 1843 het art. 205 der algemeene wet van 26 Augustus 1822 heeft afgeschaft en het door de beschikking van haar artikel 19 vervangen heeft ;

Dat dit artikel 19 der wet van 6 Juni 1843 eene gevangenisstraf voorziet zooals art. 205 ; dat echter volgens art. 208 der algemeene wet de gevangenisstraf slechts mag toegepast worden als de beslagname plaats heeft gegrepen voor den opgang der zon en voor haar ondergang ;

Dat artikel 20 der wet van 6 Juni 1843 art. 208 der algemeene wet enkel veranderd heeft met erbij te voegen dat de gevangenisstraf altoos zal toegepast worden wanneer de sluikerij geschied « bij middel van schuilhoeken of met benden van minstens drie personen » ;

Dat bijgevolg er maar twee gevallen bestaan in dewelke de gevangenisstraf kan uitgesproken worden :

1° wanneer de feiten 's nachts gebeuren ;

2° wanneer ze gepleegd zijn bij middel van schuilhoeken of met benden van ten minste drie personen (P. B. Verbo Douane en Aceyses. N° 1341-135 ; Brussel 2 Juli 1946. Pass. Ch. Bl. 338) ;

Aangezien bij gebrek in huidig geval van een dezer twee voorwaarden, slechts eene geldboete kan toegepast worden ; dat de betichting tegenover W. gelegd niet bewezen is gebleven ;

Om deze redenen :

Alle andere besluiten afwijzende :

Rechtdoende bij tegenspraak,

Zegt dat het verzet niet ontvankelijk is voorwat betichte Bl. betreft, daar deze te laattijdig is geschied, en zegt voor recht dat Bl. niet dient veroordeeld tot de kosten van haar verzet om rede dat er geen kosten gedaan werden ;

Verwijst de Rechtbank de betichte B. solidairlijk met n° 7436 en 7437 van vonnis van 4 December 1931, tot eene boete van 2619 fr., zijnde tienmaal het bedrag der rechten ;

Verwijst hem verders solidairlijk met dezelfde n^o tot de kosten van het vonnis waartegen verzet beloopende voor het beheer van geldwezen op 37,47 fr. en verwijst hem verders tot de kosten van het geding ;

Verklaart verbeurd de in beslag genomen en hierboven vermelde goederen en vervoermiddel ;

Spreekt betichte W. vrij en stelt hem buiten zake zonder kosten.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE GENT

Voorzitter : M. De Buck.
Rechtters : M.M. Reyckler en de Lanier.

WET TOT BESCHERMING DER MAATSCHAPPIJ. — ART. 71 STRAFWETBOEK. — KRANKZINNIGHEID. — ZWARE GEESTESSTOORNIS. — ONWEERSTAANBARE MACHT.

De bepalingen der wet van 9 April 1930 op de bescherming der maatschappij tegen gewoontemisdadigers doelt niet op een geestestoestand die alle verantwoordelijkheid uitsluit, en kunnen dus niet gelijkgesteld worden met de bewoordingen van art. 71 van het Strafwetboek dat aanwezigheid van verantwoordelijkheid veronderstelt.

Er dient dus een onderscheid gemaakt tusschen de krankzinnigheid of overmacht voorzien in art. 71 S.W.B. en de zware geestesstoornis, voorzien in de wet van 9 April 1930.

Overwegende dat het bestreden vonnis bij verstek werd geveld op 26 September 1933 ; dat het betekend werd op 7 November 1933 ;

Dat op 9 November 1933 V. d. M. hooger beroep heeft ingesteld ;

Overwegende dat het beroep dus werd ingesteld binnen den termijn door de wet bepaald, en diensvolgens regelmatig is ;

Om deze redenen :

De rechtbank, aanvaardt het beroep.

Ten gronde :
Overwegende dat de appellant ter zitting niet verschenen is ; dat hij echter door tusschenkomst van zijn raadman eene nota heeft neergelegd waarin hij beweert :

dat hij krachtens beslissing van de Kamer van Inbeschuldigingstelling d.d. 24 October 1933 voor vijf jaar geïnterneerd werd als lijdende aan erge geestesstoornis die hem onbekwaam maakte zijne daden te beheerschen ; dat hieruit voortvloeit dat, krachtens art. 71 strafwetboek, in onderhavig geval geen misdrijf kan bestaan ;

Overwegende dat art. 71 van het Strafwetboek inderdaad toepasselijk is op alle misdrijven, maar enkel in twee bepaalde gevallen, namelijk :

1° Wanneer de dader op 't oogenblik van 't feit krankzinnig was ;

2° Wanneer hij gedwongen werd door eene macht waaraan hij niet heeft kunnen weerstaan ;

Overwegende dat het arrest van 24 October 1933, dat de interneering van den appellant beveelt, vaststelt « dat het blijkt uit het verslag van Dokter V., dat betichte zich bevindt in eenen staat van erge geestesstoornis die hem belet zijne daden te beheerschen » ;

Dat Dokter V. in zijn verslag verklaart : « ... il est intelligent, mais pervers et dévoyé, et devrait suivre une très longue cure de réadaptation sociale dans un établissement spécial... Conclusions : E. V. d. M. est, — et était au moment des faits incriminés — dans un état grave de déséquilibre mental » ;

Overwegende dat hieruit blijkt dat de appellant, toen hij de feiten bedreef waarvoor hij heden terecht staat, — feiten die gepleegd werden rond denzelfden tijd als deze die het arrest van 24 October 1933 had te beoordeelen, niet was in staat van krankzinnigheid ; dat het eerste geval van artikel 71 van het Strafwetboek dus in onderhavige zaak totaal is uitgeschakeld ;

Dat de Rechtbank nog enkel te beoordeelen heeft of de beslissing van de kamer van Inbeschuldigingstelling gelijkstaat met het tweede geval voorzien door artikel 71 van het Strafwetboek, in andere woorden, of de verklaring door de kamer van Inbeschuldigingstelling gedaan in de bewoordingen van art. 1 van de wet tot bescherming der Maatschappij : « dat betichte zich bevindt in eenen staat van erge geestesstoornis die hem belet zijne daden te beheerschen », « per se » medebrengt dat hij gehandeld heeft onder den drang eener macht waaraan hij niet heeft kunnen weerstaan, in den zin van art. 71 van het Strafwetboek ;

Overwegende dat, — zonder verder te onderzoeken in welken zin deze woorden in gezegd artikel moeten uitgelegd worden, — een ontkennend antwoord zich op de meest beslissende wijze opdringt wanneer men de besprekingen nagaat van de wet tot Bescherming der Maatschappij ; dat immers de wetgevers herhaaldelijk en uitdrukkelijk hebben verklaard dat zij wilden onderscheiden tusschen den staat van krankzinnigheid, die alle verantwoordelijkheid uitsluit, en den staat van erge geestesstoornis, die de verantwoordelijkheid, hoewel verminderd, toch laat bestaan ; (Kamerzitting 1927-28, handelingen bladzijde 79, 80, 81, 10 enz. ... Verklaringen van M.M. Janson en Destree. — Cornil : Loi de défense sociale, bladz. 19 paragr. 7 ; blz. 64, paragr. 3, 65 paragr. 2 en 3 enz. ...) ;

Dat voor overtreders die zich in dit geval bevinden, en misdrijven plegen die door de strafwetten met eene gevangenisstraf van meer dan drie maanden beteugeld worden, de wetgever het verkieslijk heeft geacht, in hun eigen belang zooveel als in dat der Maatschappij, geene straf te doen uitspreken, maar de daders in een speciaal gesticht te doen interneren, ten einde hun geestestoestand zooniet te genezen, dan toch te verbeteren in zulke mate dat zij later terug hunne plaats in de samenleving kunnen hernemen ;

Dat echter, wanneer het misdrijven geldt van mindere zwaarte, de gewone strafwet toepasselijk blijft, met deze verzachting nochtans dat verminderde verantwoordelijkheid eene mindere straf medebrengt (Conf. Servais : Annotations onder arrest van Brussel d.d. 28 October 1931 ; Revue de Dr. Pénal 1931 p. 1123) ;

Overwegende dat men uit bovenstaande beschouwingen mag afleiden dat het feit dat de appellant als lijdende aan erge geestesstoornis werd geïnterneerd, den eersten Rechter nochtans niet kon beletten gezegden appellant wegens overtredingen te veroordeelen, en hem verantwoordelijkheid te verklaren over de schade die hij aan de burgerlijke partij had berokkend ;

Overwegende dat de feiten door den appellant werden bekend ; dat de toegepaste straffen in evenredigheid zijn met de zwaarte der overtredingen.

VLAAMSCHE JURISTEN ! Abonneert U op het RECHTSKUNDIG WEEKBLAD !

BÜRGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

2^e KAMER — 14 NOVEMBER 1933

Alleen zetelende rechter : M. J. Micha, ondervoorz.
O. M. : M. P. Martens.
Pl. : Mrs Van den Berghe en Edg. Van Dessel.

1° TESTAMENT. — BEWOORDINGEN VAN ART. 536 B.W. — BIJKOMENDE ANDERE BEPALINGEN. — NIET TOEPASSING VAN ART. 535.

2° SCHULDBEKENTENIS. — INHOUD VAN UITDRUKKING « INBOEDEL » VOLGENS ART. 529 EN 535 B.W.

3° REGISTRATIEKOSTEN. — ONGEGRONDE INROEPING VAN EEN STUK. — VEROORDEELING TOT KOSTEN.

1° De bijna letterlijke overneming in een testament van de bewoordingen van art. 536 B.W. « al wat zich bevindt » vergt niet noodzakelijk de toepassing van dit artikel, indien het testament andere bepalingen inhoudt die toelaten het inzicht van den erflater te kennen.

2° Het gebruik daarenboven van de woorden : « met den ganschen inboedel, zelf de liggende gelden, actiën, obligatiën, in een woord alles wat er zal bevonden worden » wijst er klaarblijkelijk op dat de opsomming niet beperkend is en men over meer wil beschikken dan bij art. 536 verondersteld wordt.

Art. 529 B.W. maakt geen onderscheid tusschen de verbintenissen die opeischbare geldsommen betreffen en obligatiën ten laste van vennootschappen en luidens art. 535 B.W. bevat de uitdrukking « inboedel » in 't algemeen al wat voor roerend wordt gehouden volgens de regelen van art. 529 B.W.

3° De registratiekosten moeten gedragen worden door de partij die de stukken ingeroepen heeft en door haar ongegronde beweringen het vertoonen voor het gerecht van de geschriften noodzakelijk maakte.

Cuypers t/ Cuypers.

Bij het oproepen der zaak in beraad gehouden, spreekt de rechtbank het volgend vonnis uit :

Partijen gehoord in hunne beslitselen en middelen ;

Aangezien de vraag, volgens het inleidend exploit, geregistreerd, in dato 20 October 1932, voordeel heeft te hooren zeggen dat het aandeel aan de verweerders toekomende in de twee schuldvorderingen ieder van 10.000 frank welke sommen aanlegger ontleend heeft van wijlen Justina Bruyninckx en haar echtgenoot Edmond Cuypers, bepaald moet worden op een vierde, hetzij 5000 frank, akte te verleenen aan aanlegger van zijn aanbod voormelde som van 5000 frank aan verweerders te betalen tegen het vertoonen en afleveren der schuldbekentenissen ; de verweerders te doen verwijzen de twee schuldbekentenissen aan aanlegger ter hand te stellen binnen de acht dagen van het uit te spreken vonnis en zooniet de verweerders te doen solidair verwijzen aan aanlegger te betalen eene som van 5 frank per dag ten titel van schadevergoeding ; de verweerders te doen verwijzen tot de kosten van het geding ; dat in zijne tweede besluiten aanlegger niet meer concludeert tot de verwijzing van verweerders tot de betaling eener som van 5 frank per dag in geval der niet teruggave der schuldbekentenissen ;

Aangezien door testament, ontvangen door Notaris C. ter verbljijplaats Aerschot, den 3 Juli 1929, wijle Justina Bruyninckx weduwe van Edmond Cuypers beschikt heeft als volgt :

« Ik geef, laat en maak vooruit en buiten deel en met ontslaging van terugbrenging den vollen eigendommen van het huis met alle aanhoorigheden, koer en hof (hetwelk ik bewoon) niets uitgezonderd onder Rillaer in het dorp, met den ganschen inboedel, zelfs de liggende gelden, aktiën, obligatiën en kleedingstukken, in een woord alles wat er zal bevonden worden, aan Victor Jacobs, technisch bediende en zijne vrouw Anna Cuypers... Voor het overige stel ik in als eenige en algemeene erfenamen de vier kinderen van mijnen schoonbroeder Ghislain Cuypers en Marie Vandénplas, wonende te Diest. »

Aangezien het niet betwist is door partijen dat de twee onderhandsche schuldbekentenissen van 20 April 1907 en 26 Augustus 1919 zich bevonden op het oogenblik van het afsterven van Justina Bruyninckx in de brandkast van het huis toebedeeld aan de echtgenooten Jacobs-Cuypers en bewoond door de erflater Justina Bruyninckx ;

Aangezien aanlegger beweert dat de hierboven vermelde bepaling van het testament aldus moet verstaan worden dat de schuldbekentenissen niet begrepen zijn in het legaat ten bijzonderen titel aan verweerders vermaakt en dat aanlegger artikel 536 van het B.W. inroept ;

Aangezien de bijna letterlijke overneming in het testament der overledene van de bewoordingen van art. 536 « al wat zich daarin bevindt » niet noodzakelijk de toepassing van dit artikel vergt, ingeval het testament andere bepalingen inhoudt die toelaten het inzicht der erflater vast te stellen, inzicht dat beslist is, daar de erflater met te zeggen dat zij geeft : « den vollen eigendom van het huis met den ganschen inboedel, zelfs de liggende gelden, actiën, obligatiën... », haren wil te kennen

geeft over meer te beschikken dan door art. 536 vermoed is, en dat zij met die woorden te doen volgen door de bewoordingen « in een woord alles wat er zal bevonden worden », klaarblijkelijk laat verstaan dat de opnoeming door haar gedaan niet beperkend is ;

Dat men onmogelijk algemeener bewoordingen zou kunnen gebruiken, en dat in die omstandigheden hadde de erflater die wist dat de twee schuldbekentenissen zich in haar brandkast bevonden deze in haar testament niet willen begrijpen, het uitdrukkelijk zoude gezegd hebben ;

Dat overigens art. 529 van het B.W., in de opsomming der goederen die roerend zijn door wetsbepaling, geen onderscheid maakt tusschen de verbintenissen die opeischbare geldsommen betreffen en obligatiën ten laste van maatschappijen en dat, luidens art. 535 van het B.W. de uitdrukking « inboedel » bevat in 't algemeen al wat voor roerend wordt gehouden volgens de regelen vastgesteld namelijk in art. 529 ; (Leuven, 4 April 1861 en Brussel, 4 December 1861, B.P. 1862 p. 99, Pas. 1863 p. 34 ; Luik, 2 December 1863, Pas. 1864 p. 91 ; Schicks : Le droit civil t. II, p. 417 ; Laurent, T. V. n° 524 ; Beltjens : Code civil art. 535 n° 1 à 7, art. 563 n° 3) ;

Aangezien het niet bewezen is dat vermelde schuldbekentenissen mondeling werden kwijtgescholden ;

Aangezien de registratie der twee voormelde schuldbekentenissen dient bevolen te worden ;

Dat de registratierechten moeten gedragen worden door aanlegger die de twee onderhandsche akten in zijn dagvaarding ingeroepen heeft en door zijne ongegronde beweringen het vertoonen voor het gerecht van gemelde schuldbekentenissen noodzakelijk gemaakt heeft ; (Art. 29 wet van 22 frimaire jaar VII ; Schicks : Droits d'enregistrement, t. I n° 7, t. IV p. 35 n° 40, p. 360 n° 67, 77, 81 ; Répertoire de droit belge T. IV V° Enregistrement n° 80-86-89) ;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Gehoord den heer Martens, substituut van den Procureur des Konings in zijn grootendeels eensluidend advies ter zitting van 7 November 1933 ;

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende :

Verklaart onvoldoend het aanbod gedaan door aanlegger de voormelde som van 5000 frank tegen afleveren der schuldbekentenissen te betalen ; zegt dat de afgave der schuldbekentenissen slechts mag geëischt worden door aanlegger tegen betaling door hem aan verweerders der erin gemelde bedragen met de overeenkomstelijke intresten voor de vijf laatste jaren ; bijgevolg verklaart aanlegger ongegrond in zijnen eisch ; wijst hem van zijne vraag af en verwijst hem tot de kosten ;

Zegt dat de twee voormelde schuldbekentenissen geregistreerd zullen worden ten koste van aanlegger.

BÜRGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN.

4^e KAMER. — 19 JANUARI 1934.

Eenige rechter : M. Delvaux.
Pl. : Mters Smets en De Strycker.

VERANTWOORDELIJKEID DER GEMEENTEN.
DECREET VAN 10 VENDEMAIRE AN IV. — AANWEZIGHEID VAN BEIDE VOORWAARDEN VAN ART. 5 VEREISCHT VOOR DE VRIJSTELLING VAN VERANTWOORDELIJKEID.

Om de verantwoordelijkheid der gemeente uit te sluiten moeten de twee vereischten voorzien door het Decreet van Vendémiaire te zamen aanwezig zijn : de oproer moet verwekt zijn door personen vreemd aan de gemeente EN deze moet het bewijs leveren dat zij alle maatregelen heeft getroffen om het plegen van wanbedrijven te voorkomen.

Vr. t/ Gemeente Berchem.

Aangezien het vast staat, dat op datum 8 November 1931, rond 10 ure 's avonds, een aantal personen, eene samenscholing uitmakend, in de herberg door aanlegster gehouden te Berchem, binnen vielen en zich aldaar aan feitelijkeheden overleverden met het bilardlaken stuk te scheuren en beide uitstalarmenten te verbrijzelen ;

Aangezien aanlegster, op grond van artikel I van het Dekreet van 10 Vendémiaire an IV de herstelling vergt der toegebrachte schade voor dewelke zij de gemeente Berchem burgerlijk verantwoordelijk wil stellen ; dat deze laatste opwerpt dat haar geen enkele fout als bewezen kan aangewreven worden en dat, diensvolgens het Dekreet haar niet toepasselijk is ;

Aangezien de fout in hoofde der gemeente Berchem voldoende bewezen is door de omstandigheden zelve, namelijk door de afwezigheid van alle overheid bij machte om de buitensporigheden door de aanvallers begaan, en wier plegen een zekeren tijd vergde, te voorkomen of te beteugelen ;

Aangezien verweerster ook nog doet gelden

dat de inkwestige onlusten verwekt werden door personen, die aanlegster zelve bekend vreemd te zijn aan de gemeente Berchem, en dat diensvolgens, bij toepassing van artikel V van zelfde dekreet, zij van alle verantwoordelijkheid ontslagen is ;

Aangezien aanlegster de echtheid dezer bekentenissen stellig betwist, dat, daarenboven, dergelijke verklaring van harentwege, als onwaarschijnlijk voorkomt om de dubbele reden dat, niettegenstaande een grondig onderzoek, de daders noch ontdekt, noch vereenzelvigd werden en dat, in geval aanlegster deze herkend had, zij niet zou nagelaten hebben, deze aan de politie kenbaar te maken ;

Aangezien het in die omstandigheden niet mogelijk is vast te stellen van welke gemeente de naamloze daders deel maken ;

Aangezien overigens deze overweging van alle praktisch belang ontbloomt is, ter zake, daar deze enkele omstandigheid op zich zelve, de verantwoordelijkheid der gemeente Berchem, niet zou wegnemen ; luidens artikel V inderdaad dienen twee voorwaarden volbracht om de verantwoordelijkheid der gemeente uit te sluiten : 1°) de oproer moet verwekt gewest zijn door personen vreemd aan de gemeente, en 2°) deze moet het bewijs leveren dat zij alle maatregelen heeft getroffen om het plegen van wanbedrijven te voorkomen ; maar het blijkt uit den grammatikalen tekst van artikel V als uit eene talrijke en standvastige rechtspraak, dat beide vereischten samen dienen volbracht om deze verantwoordelijkheid uit te sluiten zonder dat het bestaan van een dezer daartoe zou volstaan ; dat, in huidige geval, aanlegster in gebreke blijvende te bewijzen, dat alle voorkomende maatregelen werden genomen, het volbrengen der eerste voorwaarde onwerkdadig zou zijn ;

Aangezien verweerster, ten slotte, doet gelden, dat de voorgevallen feiten door de handwijze van aanlegster zelve uitgelokt werden met de beeltenis van zekeren heer Borms ten toon te stellen, hetgeen van haren zin, eene uitdaging daartelt ;

WETGEVING

Wetsontwerp betreffende de bevoegdheid en den aanleg in burgerlijke zaken en in handelszaken

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Mevrouwen, Mijne Heeren,

De Regeering heeft de eer U een wetsontwerp ter bespreking voor te leggen waarbij, zoowel voor de vrederechters als voor de rechtbanken van eersten aanleg en voor de rechtbanken van koophandel, de cijfers verhoogd worden die, in de tegenwoordige wetgeving, in burgerlijke zaken de bevoegdheid en het recht van hooger beroep bepalen.

Zooals men weet namen, op grond van de wet van 25 Maart 1876, de Vrederechters kennis van al de burgerlijke rechtsovervorderingen in hoogsten aanleg tot een waarde van 300 frank. Het bedrag van den hoogsten aanleg was voor de vonnissen van de rechtbanken van eersten aanleg en van de rechtbanken van koophandel en voor de bevelen in kortgeding op 2.500 fr. bepaald.

Bij de wet van 15 September 1928, werden deze cijfers onderscheidenlijk tot 400 fr., 2.500 fr. en 5.000 fr. opgevoerd. Aldus werd eene zeer onvolledige perequatie tot stand gebracht van de cijfers, welke door den wetgever van 1876 aangenomen waren geworden en welke reeds door latere wetten werden verhoogd.

De Regeering stelt U thans eene volledige aanpassing voor, in plaats van de cijfers 400, 2.500 en 5.000 fr., stelt zij 1.000, 5.000 en 20.000 fr. voor. Aldus zouden de vrederechters kennis nemen van al de burgerlijke zaken tot een waarde van 1.000 fr. in hoogsten aanleg, en tot een waarde van 5.000 fr. in eersten aanleg. Het bedrag van de bevoegdheid in hoogsten aanleg van de rechtbanken van eersten aanleg en van de rechtbanken van koophandel, en van den rechter in kortgeding tot 20.000 fr. worden opgevoerd.

De voorgestelde cijfers zijn geenszins overdreven, wanneer men de vermindering van de koopkracht van het geld sedert 1874, en de waardevermindering van het geld, in 1926 doorgevoerd, in overweging neemt.

Logischerwijze heeft het ontwerp voor gevolg, naast de uitbreiding van de algemeene bevoegdheid der vrederechters, ook de bijzondere bevoegdheid dezer magistraten uit te breiden. Het ontwerp herzielt de bepalingen van artikel 17 van het Wetboek van burgerlijke rechtsovervordering, gewijzigd bij de wet van 15 September 1928, en artikel 7bis der wet van 28 Februari 1882 op de jacht, gewijzigd bij de wet van 4 April 1900.

De aanneming van het ontwerp zal voor eerste gevolg hebben dat, voor talrijke geschillen, een vluggere en minder kostende rechtsbedeeling zal tot stand komen. Een tweede gevolg er van zal zijn de rollen te verlichten die thans in vele rechtbanken van eersten aanleg en in de Hoven van beroep overlast zijn.

En aldus zal het ontwerp voldoening schenken aan den wensch der rechtszoekenden.

De Minister van Justitie,
P.-E. JANSON.

WETSONTWERP.

Artikel 1.

Artikel 2 van de wet van 25 Maart 1876, gewij-

Aangezien de geest van verdraagzaamheid, die eenieder moet bezielen, slechts kan gepaard gaan, zooniet met den eerbied, ten minste met een zekere toegewendheid tegenover de wijsgeerige en politieke gedachten van een anderen ; dat het namelijk blijkt uit de bestanddeelen der zaak dat de daders der feitelijkeheden volkomen op de hoogte waren van de in dat midden beleden politieke ideeën ; dat zij diensvolgens, voorzichtigheidshalve, zich moesten onthouden aldaar binnen te dringen, wilden zij hunne vaderlandsgevoelens niet bloot stellen om gekrenkt te worden door aldaar, ten hunnen wete, bestaande gedachten en zinnebeelden, welke zij als omwentelend en vooruitstrevend aanzagen ; dat eindelijk, bij een objectief onderzoek der getuigenissen, de verschooning, spruitende uit de uitdaging, geen stand houdt, de feiten gepleegd zijnde met voorafgaande beraming en voorbedachten rade ;

Voor wat de schadevergoeding betreft : Aangezien het bedrag van 2478 franken, welk geëischt wordt, ten titel van schadevergoeding, hoofdens verbrijzeling der twee vensterramen, naar gelang van rechte bewezen is door de mondelingsche verklaring van den leverancier gelast met hunne herstelling ; dat het bedrag van 500 franken voor scheur in het bilardlaken, klaarblijkelijk overdreven is en ex æquo et bono kan herleid worden tot 200 fr. ;

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle andere of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzend, gehoord M. Verheughe, Substituut van den Procureur des Konings in zijn advies ter openbare zitting gegeven ;

Verwijst verweerster om aan aanlegster te betalen, ten titel van schadevergoeding de som van 2678 frank, met de gerechtelijke intresten en de kosten.

Zegt dat er geen redenen bestaan om het vonnis onuitvoerbaar bij voorbaat te verklaren, niettegenstaande alle verhaal en zonder borg.

(gef.) Delvaux-Arekenis.

zigt bij de wetten van 11 Februari 1925 en van 15 September 1928, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 2. — De vrederechters nemen kennis van » al de burgerlijke rechtsovervorderingen, in eersten » aanleg, tot een waarde van vijf duizend frank en, » in hoogsten aanleg, tot een waarde van duizend » frank, niettegenstaande de bijzondere wetten » waarbij een minder bedrag is vastgesteld ».

Art. 2.

De artikelen 2bis en 3 van de wet van 25 Maart 1876, gewijzigd bij de wetten van 12 Augustus 1911, 11 Februari 1925 en 15 September 1928, worden vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 2bis. — De vrederechters nemen kennis, » tot een waarde van 10.000 fr. en in hoogsten aan- » leg tot een waarde van 1000 fr. :

» 1° Van de geschillen inzake landpacht en huis- » huurovereenkomsten, veldpachten en grafpachten, » van de vorderingen tot geldigverklaring of tot op- » heffing van pandbeslag ;

» 2° Van de betwistingen die betrekking hebben » op een recht van vruchtgebruik, gebruik of be- » woning, erfdienstbaarheid, erfpacht of opstal, een » recht dat betrekking heeft op het gebruik, het ge- » not, het onderhoud, het behoud of het beheer van » de gemeenschappelijke zaak in geval van mede- » eigendom, het snoeien van boomen of hagen, het » reinigen van grachten of kanalen dienende voor » de bevoelving van eigendommen of de exploitatie » van fabrieken ;

» 3° Van bezitsvorderingen ;

» 4° Van de vorderingen tot koopvernietiging en » de vorderingen tot nietigverklaring, op grond van » artikel 1648 van het Burgerlijk Wetboek bij ver- » koop of ruiling van dieren ;

» 5° Van de vorderingen wegens schade veroor- » zaakt aan velden, vruchten of veldvruchten, hetzij door menschen, hetzij door dieren ;

» 6° Van het verzet voorzien bij de artikelen 23bis » en 23quater der wet van van 16 Maart 1865, ge- » wijzigd bij de wet van 10 Februari 1900 ;

» 7° Van de eischen tot toekenning, vermeerde- » ring, vermindering of afschaffing van uitkeering » tot levensonderhoud, op grond van de artikelen » 205, 206, 207 en 212 van het Burgerlijk Wetboek, » indien de eischen geen verband houden met een » nog hangend of reeds geëindigd geding tot schei- » ding van tafel en bed of tot echtscheiding ».

« Art. 3. — Welke ook de aard van den eisch » weze, nemen de vrederechters, in hoogsten aanleg » tot een waarde van 1000 fr., en in eersten aanleg » hoe groot het bedrag van den eisch ook zij, ken- » nis :

» 1° Van de geschillen betreffende den verkoop » van zaden, meststoffen en voederartikelen, op » voorwaarde dat de koper geen daad van koop- » handel verricht heeft ;

» 2° Van de in artikel 1 van de wet van 9 Juli » 1926 aangeduide geschillen, daar waar geen » werkrechtensraad bestaat, ingericht om die te be- » rechten.

» In dat geval, wordt de territoriale bevoegdheid » der vrederechters overeenkomstig artikel 44 van » voornoemde wet geregeld ».

Art. 3.

In de eerste alinea van artikel 6 van de wet van 25 Maart 1876 worden de cijfers 3 n° 1 vervangen door de cijfers 2 bis n° 1.

Art. 4.

Artikel 7 van de wet van 25 Maart 1876, gewijzigd bij de wet van 12 Augustus 1911, vervalt.

Art. 5.

De tweede alinea, die door de wet van 21 December 1896 aan artikel 42 van de wet van 25 Maart 1876 toegevoegd werd, door de volgende bepaling vervangen :

« In het geval voorzien bij n° 1 van artikel 3 van de wet op de bevoegdheid, wordt de rechtsvordering ring bij den vrederechter van de woonplaats van den kooper aangebracht.

» Elke daarmee strijdige overeenkomst, welke vóór het ontstaan van het geschil werd getroffen, » is van rechtswege nietig ; de kooper die niet verschoont wordt vermoed de bevoegdheid van de rechtbank af te wijzen ».

Art. 6.

Artikel 16 van de wet van 25 Maart 1876 wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 16. — Het bedrag van den hoogsten aanleg » is bepaald op twintig duizend frank, voor de vonnissen van de rechtbanken van eersten aanleg en » de rechtbanken van koophandel en voor de bevelen in kort geding ».

Art. 7.

In de vierde alinea van artikel 404 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, gewijzigd bij de wet van 15 September 1928, worden de woorden « vijf duizend frank » vervangen door de woorden « twintig duizend frank ».

Art. 8.

De tweede alinea van artikel 819 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Zij kunnen zelfs terstond beslag doen leggen, » krachtens het verlot dat zij bekomen hebben, het » zij van den Voorzitter van de rechtbank indien het » bedrag waarop beslag is voorgenomen meer be- » draagt dan tien duizend frank, hetzij van den vrede- » rechter in het tegenovergestelde geval ».

Art. 9.

Het cijfer 20.000 komt in de plaats van het cijfer 5.000 in het bij de wet van 15 September 1928 gewijzigd artikel 2 van de wet van 20 April 1909, tot goedkeuring van de op 17 Juli 1905 te 's Gravenhage gesloten internationale conventie betreffende de burgerlijke rechtsvordering.

Art. 10.

Het cijfer 600, dat voorkomt in artikel 17 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, gewijzigd bij de wet van 15 September 1928, wordt vervangen door het cijfer 3.000.

Art. 11.

Het cijfer 150, dat voorkomt in artikel 7bis van de wet van 28 Februari 1882 op de jacht, gewijzigd bij de wet van 4 April 1900, wordt vervangen door het cijfer 1.000.

Art. 12.

Overgangsbepalingen.

§ 1. — De tegenwoordige wet doet noch artikel 6 van de wet van 5 Augustus 1933 op de tijdelijke herziening en de verbreking van de handelshuurovereenkomsten, noch artikel 4 van de tijdelijke wet van 10 Augustus 1933 nopens de vermindering van zekere pachtprizen vervallen.

§ 2. — De nieuwe regeling inzake bevoegdheid en aanleg door de tegenwoordige wet ingevoerd, is niet van toepassing op de gedingen welke vóór het in werking treden van deze wet op regelmatige wijze werden aangebracht bij de rechtsprekende rechtsmachten.

Gegeven te Brussel, den 23 Januari 1934.

Ingezonden Bijdragen

DE GERECHTSKOSTEN.

In zitting van 20 dezer, heeft het Verbond van de Belgische Advocaten de volgende motie aangenomen :

« Het Verbond, ingelicht over het bestaan van onderrichtingen waardoor aan de magistraten opgelegd wordt niet meer als « mondelinge overeenkomsten » niet aan registratie onderworpen aan te nemen, zulke overeenkomsten waarvan de geschreven bewijzen in het bundel van bepleite zaken overlegd worden, en de registratie van die stukken te eischen.

» Vaststellend dat deze bevelen van dien aard zijn dat wij overzware laten op de rechts-onderhoorigen leggen, en dat zij den toegang tot de rechtbanken onrechtvaardig bezwarend maken.

» Acht deze verergering van strengheid in de toepassing en in de verklaring van de wet van Primaire, betreurenswaardig en anti-sociaal.

» Drukt den wensch uit dat de gebruiken die vóór de hierboven vermelde onderrichtingen bestonden, zouden hernomen worden.

» Beschouwt daarenboven als noodzakelijk, de hervorming van deze wet, voor zoover zij registratie verplichtend maakt van stukken, welke een onnoodelijke tweede belasting is op overdracht van roerende waarden, die reeds door de fiscale wetgeving, op de belasting met het zegel gelijkgesteld, aangeslagen is ».

De vergadering nam daarna kennis van een verslag van Mr Rod. Calewaert, er toe strekkend de gerechtskosten onder de in rechten staande personen billijker te verdeelen.

Bibliographie

Prof. Mr. J. d. M. EGGEN. — « De unificatie van het privaatrecht van België, Nederland en Luxemburg.

Het zaakrijke opstel dat we hier ontleden, willen vormt slechts een schakel in de reeks studiën door dezen uitmuntenden kenner van het internationaal privaatrecht gewijzigd aan dit onderwerp. Verhandelingen van zijn hand, verschenen daarover in het Nederlandsch, het Duitsch, in het Fransch en het Engelsch.

Hoewel de besproken studie handelt over de unificatie van het privaatrecht, heeft geen betoog dat een grondige kennis van het internationaal privaatrecht als noodzakelijk moet voorkomen voor wie zich met het vraagstuk der unificatie onledig houden wil.

Inderdaad, het internationaal privaatrecht is zowat een transactie tusschen divergerende opvattingen, en als dusdanig een geheel van stellingen waarover men het eens is.

De internationale privaatrechtelijke beweging is de gezonde uiting van een broodnodig juridisch internationalisme. In verband met wat zoo juist gezegd werd moet het dan ook bevredigend aandoen te vernemen dat het juist het opstuwend nationalisme van het begin der negentiende eeuw was dat een unificatie op kleine schaal of conuificatie bewerkstelligde, wat zeer juist opgemerkt wordt door Prof. Eggen ; doch deze unificatie is slechts de voorbode geweest van een streven naar gelijke doeleinden maar op internationaal plan.

Nopens het vraagstuk dat ons bezig houdt werkt het werkelijk opbeurend vast te stellen dat de verruiming van de humaniteitsgedachte zoo zeer in de hand gewerkt werd door verdienstvolle instellingen als de « Institut de droit international » de « International Law Association », en anderen, ook te dien opzichte kan niet genoeg nadruk gelegd worden op de weldoende invloed van een instelling waarvan de oprichting aan onze eeuw veel zal doen vergeven, namelijk de Volkenbond.

Edoch, niet alleen idealisme en humanisme moeten ons hier leiden. De auteur zegt ons, trouwens, dat het zwaartpunt der beweging in de vrijwaring der economische belangen liggen moet, en hij bedoelt hoofdzakelijk den handel.

De juridische unificatie moet voorafgegaan worden door een economische en commerciële verstandhouding, welke meer en meer noodzakelijk wordt door de stijgende wisselwerking van handel en nijverheid tusschen de landen. Prof. Eggen schetst ons dan ook het wedervaren der pogingen tot bevordering op dit gebied gedaan in België en Nederland, bijzonder voor wat betreft de toluine. De onderteekening der conventie van Oslo en het Ouchy-verdrag, zijn aldus kentekens van den tijd.

I nverband met de rechtsunificatie onderzoekt de schrijver opvolgenlijk of deze mogelijk, wenschelijk, nuttig of noodzakelijk is.

De mogelijkheid ervan wordt aangetoond door het feit dat het vprivaatrecht van België, Luxemburg en Nederland een gemeenzaam substaat hebben namelijk het Burgerlijk Wetboek, en het past hier het citaat uit het voorontwerp van Laurent mede te deelen. « Le code civil des Pays-Bas occupe une grande place dans mon rapport. C'était dans son origine un code à moitié belge ; il a été discuté et voté à l'époque où la Belgique et la Hollande ne formaient qu'un seul royaume, qui n'aurait jamais dû être dissous ».

De unificatie is wenschelijk en nuttig omdat ze veel nuttelooze verwikkelingen uit den weg ruimt en meer zekerheid aan het sluiten van overeenkomsten bijzet. Allen die min of meer in voeling staan met deze moeilijkheden zullen beseffen dat een zulkdanige eenmaking een weldaad voor het land zou zijn ; praktische wenken hietoe worden ons door prof. Eggen verstrekt, aanduidingen die naar we verhoppen weerklink zullen vinden in de betrokken middelen.

In het tweede deel onderzoekt Prof. Eggen de toe te passen methode. Men kan unificatie bevorderen ofwel door het sluiten van tractaten of door het uitvaardigen van wetten.

Tot dusverre werd het meeste bereikt door tractaten. Voorbeelden hiervan zijn het Duitsche wisselrecht van 1847 en het algemeen wetboek van koophandel van 1857-1860. Nog belangrijker zijn de internationale conventies zooals de Haagsche van 1902 en 1905, betreffende het privaatrecht en de burgerlijke rechtsvordering. De Brusselsche verdragen nopens het vaststellen van eenvormige regelen betreffende de aanvaring, het protocol van Genève van 24 September 1923 over scheidsrechtelijke beschikkingen, de conventie van Bern van 23 October 1924, betreffende het vervoer van koopwaren per spoorweg, en anderen.

De auditeur vermeldt dan nog de « Codigo Bustamante ». Het « projecto de Codigo de Derecho Internacional privado », zooals trouwens de titel aanduidt is een specifieke verhandeling van internationaal privaatrecht. Bij lezing ervan voelt men onmiddellijk dat Bustamante hoofdzakelijk een synopsis van algemeene genomen stellingen op het oog heeft, zoodat het geenszins een praktische unificatie zijn zou, doch een leidraad voor verdere ontwikkeling. De menigvuldige verwijzingen naar de betrokken interne publieke orde is heel wat anders dan een unificatie (cfr. L. I. T. I. Cap. V. art. 55).

De wet als middel ter unificatie, roept het voor-

beeld der Scandinavische landen op in dewelke een intense unificatie op gebied van handelsrecht bewerkstelligd werd.

De geest van het Engelsch-Amerikaansche recht, gegroeid uit het « common law » heeft zich tot dusverre weerbarstig getoond aan elke unificatie ; weinig aanmoedigende uitslagen moesten er geboekt worden ; daarentegen heeft zich Zuid-Amerika in tegengestelde richting gansch ontwikkeld.

De auteur verwijst nog naar enkele principiele belemmeringen waaronder het onderscheid tusschen het burgerlijk- en het handelsrecht wel de voornaamste hindernis zal zijn. Hiervoor moet men het voorbeeld van andere landen een aanwijzing zijn om alle bruuske houdingen te vermijden welke noodlottig zouden zijn voor alle verder werk.

Nog enkele beschouwingen worden gewijd aan procédés der receptie en het middel der gemeenschappelijke beraadslagingen om tot rechtseenheid te komen. Deze laatste weg heeft de voorkeur van prof. Eggen, doch hij voegt er aan toe dat hietoe slechts bevoegde kringen dienen op te treden en men deze bedrijvigheid bezwaarlijk als een zuiver parlementaire werking zou kunnen aanzien. Het gezag van het Parlement moet eerbiedigd worden, doch het is verkieslijker dat zulkdanig werk niet uitsluitend door het wetgevend lichaam zou gedaan worden.

Bij het slot dezer ontleding van de studie door Prof. Eggen aan het vraagstuk der unificatie gewijd, meenen we onze bewondering te moeten uitdrukken voor dit uitstekend werk. Theoretisch solied geschraagd en praktisch rijk gedocumenteerd moet het een gids wezen voor eene beweging welke onzen daadwerkelijken steun ten volle verdient.

R. v. L.

LUCIENNE RIPERT. — La réparation du préjudice dans la responsabilité délictuelle. Paris. Dalloz. 1933.

Sinds het begin dezer eeuw is het vraagstuk der burgerlijke aansprakelijkheid op het voorplan getreden. De betwistingen stegen met de belangstelling aan dit probleem betuigd, en Rechtspraak en Rechtsleer beijerden zich de eischen van het moderne leven zooveel mogelijk in te volgen zonder nochtans al te blijkbaar buiten de kaders der bepalingen van het burgerlijk wetboek te schrijden.

Na de uitstekende algemeene werken aan dit vraagstuk gewijd voelde men in de laatste jaren een behoefte aan grondige detailstudiën ; het verhandelde werk van L. Ripert heeft op gevoelige wijze deze leemte aangevuld. Het boek is niet alleen een stugge juridische beschouwing ; integendeel, de vitaliteit der huidige economische problemen door het principieel aansprakelijkheid gesteld, vertolkt zich door een levendig interesse betoond aan deze vraagstukken. Eenige algemeene beschouwingen leiden het werk in, ze hebben hoofdzakelijk tot doel de evolutie op gebied der aansprakelijkheid na te gaan en er de juridische gevolgen van af te leiden ; nadien wordt het principe der vergoeding omstandig ontleend en nagegaan welke verscheidenheid deze oplevert naar gelang den aard der berokkende schade ; uitvoerig ook wordt het onderscheid tusschen de vordering in aansprakelijkheidsverklaring en de actie tot vergoeding uitgemaakt. Een tweede hoofdstuk handelt over den omvang der vergoeding ; als principieel moet hier onbetwistbaar de gelijkheid tusschen de veroorzaakte schade en de toegekende vergoeding gelden ; de werkelijkheid leert ons echter dat van dezen stelregel soms afgeweken wordt, ten voordeele van den dader of ook van het slachtoffer.

Dit principieel kan trouwens contractueel gewijzigd worden door bepaling van wat de auteur de « peine privée » noemt ; in verband met de in achtneming van het principieel der gelijkheid onderzoekt L. Ripert nog de vraagstukken die oprijzen ten gevolge van het cumuleeren der vergoedingen, dit deel van het werk is een zeer interessante samenvatting der heersche opvattingen op dit gebied. Een volgend hoofdstuk onderzoekt de weerslag der gedraging en stelling van de partijen ten opzichte der vergoeding, hier ook wordt gewezen op de onmogelijkheid soms het principieel der volledige gelijkheid tusschen schade en vergoeding toe te passen.

Het tweede deel van het werk handelt over de techniek der vergoeding. De theoretische beschouwingen die het inleiden stellen ons in kennis met de meest uiteenlopende stellingen op dit gebied ; de berekening en den omvang der schadevergoeding worden uitgemaakt in het licht der reeds gevestigde grondstellingen, en tevens wordt verwezen naar den invloedrijken rol aan den rechter toegekend ; het boek wordt beëindigd met een studie over de vorm der vergoeding, welk deel zeker niet het minst belangwekkend is, daar het handelt over de bij uitstek praktische vraagstukken van de omzetting van rente in kapitaal, de interesten en de vergoeding uitbetaald in vreemde munt.

Dit kort overzicht volstaat om het belang van het werk te doen inzien ; het is een waardevolle bijdrage tot het opbouwen van een gecoördineerd stelsel over de burgerlijke aansprakelijkheid, en het zal als praktische gids in menig geval uitstekende diensten bewijzen.

v. L.

Balieleven

VLAAMSCH PLEITGENOOTSCHAP VAN DE BALIE VAN BRUSSEL

ROL DER BEROEPSZITTINGEN

te houden op volgende data, te 2 1/2 uur, 1ste Kamer Beroepshof, Justitiepaleis te Brussel.

14 Februari : Mter Walckiers t/ Mter Geeraerts.

21 Maart : Mter Clerens t/ Mter Van Oppens.

11 April : Mter Warlomont.

25 April : Mter Custers t/ Mter Van Honwe.

23 Mei : Mter Boon t/ Mter Hermans.

Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen

Enkele weken geleden werden de leden der Vlaamsche Conferentie vergast op een zeer belangwekkend praatje van Mter Jan Valvekens over « De Inbeschuldigingstelling der Ministers ».

Onlangs werd, aldus spreker, door een vooruitstrevend Senaatslid, ter gelegenheid van het debat over de vraag tot parlementair onderzoek nopens de inmenging van de Groot-Finantie in politieke aangelegenheden, den wensch geopperd de door artikel 139 der Grondwet voorziene wet op de ministerieele verantwoordelijkheid te zien stemmen.

Het bleek aldus dat het aan dezen candidaathervormer ontgaan was dat de mogelijkheid tot inbeschuldigingstelling der Ministers uitdrukkelijk in artikel 90 der Grondwet staat ingeschreven. De Kamer van Volksvertegenwoordigers is immers gerechtigd de Ministers in beschuldiging te stellen zowel voor gewone misdrijven als voor ambtelijke tekortkomingen en ze deswege te verzenden voor het Hof van Verbreking. In geval van veroordeeling, kan de Koning hun slechts genade schenken mits machtiging van één der beide wetgevendes Kamers. De Grondwet liet echter aan den gewonen wetgever de zorg over de gevallen van ministerieele verantwoordelijkheid te omschrijven en de straffen te bepalen.

Het uitblijven der aldus voorziene wet belette echter de Kamer van Volksvertegenwoordigers niet ten jare 1860 Minister Chazal, met zijn duel-genoot Jan De Laet, te verzenden voor het Verbrekingshof, dat ze resp. tot 2 en 3 maanden gevangenis verwees. In feite bleek dus de wet overbodig.

Wat het in voege zijnde systeem van inbeschuldigingstelling der Ministers betreft, maakte spreker het uitdrukkelijkste voorbehoud : daar de minister steeds de man der meerderheid is, zal het Parlement doorgaans moeilijk tot inbeschuldigingstelling te bewegen zijn. De politiek schijnt dus geroepen het op het zuivere recht te moeten halen, wat ons juristen met argwaan vervult.

Na deze fel-toegejuichte voordracht gaven de eerste-jaarstagisten ons een voorsmaakje van de stagisten-revue die op het aanstaand worstenfeest zou worden opgevoerd.

Op Woensdag 7 Februari kwamen de Conferentie-leden nogmaals samen rond rijk-beladen tafels ter viering van het traditioneel Worstenfeest.

Ondervoorzitter J. De Smedt verontschuldigde de sympathieke voorzitter, Mter Van der Planken, door ziekte belet deze vergadering, ter voorbereiding derwelke hij zich geen moeite gespaard had, bij te wonen.

De worsten werden gretig verorberd. Het bier, door onzen gullen stafhouder royaal aangeboden, met volle teugen opgezweld.

In dithyrambische bewoordingen begroette confrater G. Van den Bergh de pas-ontdooide jongeren, zoo mannelijke als vrouwelijke. De stafhouder gaf hun wijzen raad, geput uit rijke ervaring, en sprak hun van harte het ruimste vertrouwen in.

Daarop kwamen onze jonge vrienden los met een revue suggestief « Fiasco » betiteld en die aanleiding gaf tot een haarkenpluk van belang tusschen ambtszuster Bus..... en ambtsbroeder Bus..... enerzijds en een reeks prachtexemplaren van onvervalschte makakken anderzijds.

Deze uiterst-gezellige avond werd bijgewoond door een vijftigtal confraters die hartelijk verbroederden in leute en jolijt.

Uitgaven van het Rechtskundig Weekblad

PAS VERSCHENEN :

Samensmelting van van Naamlooze Vennootschappen

door

Jozef DE WEERDT

Advokaat te Antwerpen
Professor aan het Hooger handelsinstituut der Universiteit te Leuven
Voorzitter van den Provincialen Raad van Antwerpen

met een woord vooraf door

PROSPER THUYSBAERT

Professor aan de Rechtsfaculteit der Universiteit te Leuven.

AAN ONZE ABONNÉS !

Het ligt in eenieders bereik met wat goeden wil, ons ten minste één nieuw abonnent bij te brengen.

DAT IEDER HIERVOOR ONMIDDELIJK ZORGE!!

De Vlijt, (C. Van Gerwen) Nationalestr., 46, Antwerpen